

รายงาน

ของ

คณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก
ในการขนส่งข้ามพรมแดน พ.ศ.

สภาผู้แทนราษฎร

(พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการรับขนของ
ทางถนนระหว่างประเทศ พ.ศ.)

สำนักกรรมการ ๑
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ความที่สด

ที่ ๑๑๑๑๑ / ๒๕๕๕

(สำเนา)

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการรับขนของทางถนนระหว่างประเทศ พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๕ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติการรับขนของทางถนนระหว่างประเทศ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติการรับขนของทางถนนระหว่างประเทศ พ.ศ. (นายชวลิต วิชยสุทธิ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และให้คณะกรรมการคณะเดียวกันกับที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามพรมแดน พ.ศ. เป็นผู้พิจารณา ซึ่งกรรมการคณะนี้ประกอบด้วย

๑. นายกษิต ภิรมย์	๒. นางสาวจากรุวรรณ เฮงตระกูล
๓. นายจุฬา สุขมานพ	๔. นายชัชชาติ สิทธิพันธุ์
๕. นายชูกัน กุลวงษา	๖. นางสาวธีรรัตน์ สำเร็จวานิชย์
๗. นายธีระ ไตรสรณกุล	๘. นายเอียรชัย สุวรรณเพ็ญ
๙. ร้อยตำรวจเอก นิติภูมิ นวรรตน์	๑๐. นายประกอบ รัตนพันธ์
๑๑. นางเปล่งมณี เร่งสมบูรณ์สุข	๑๒. นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน
๑๓. นายมานิต นพอมรบดี	๑๔. นายรณเทพ อนุวัฒน์
๑๕. รองศาสตราจารย์รุธิร์ พนมยงค์	๑๖. นายวิทยา แก้วภราดัย
๑๗. นายวิภูแถลง พัฒนภูมิไท	๑๘. นายศรีเรศ โกฏคำลือ
๑๙. นายศุภชัย ใจสมุทร	๒๐. พลเอก สมชาย วิษณุวงศ์
๒๑. นายสมบัติ ศรีสุรินทร์	๒๒. นายสมบูรณ์ อุทัยเวียนกุล
๒๓. นายสรวงศ์ เทียนทอง	๒๔. นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย
๒๕. พันโท สิ้นธพ แก้วพิจิตร	๒๖. นางสาวสุนีย์ เหลืองวิจิตร
๒๗. นายสุรเชษฐ์ มาศดีเถิด	๒๘. นายหนูแดง วรรณกางซ้าย
๒๙. นายอนุรักษ์ ตั้งปณิธานนท์	๓๐. นางอานิก อัมระนันท์
๓๑. นายอิทธิเดช แก้วหลวง	

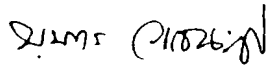
บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงกราบเรียน
มาเพื่อโปรดนำเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) ชัชชาติ สิทธิพันธุ์

(นายชัชชาติ สิทธิพันธุ์)
ประธานคณะกรรมการวิสามัญ

สำเนาถูกต้อง

(นางบุษกร วรรณะภูติ)
ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๑

วลัยพร /ร่าง

วลัยพร /พิมพ์

/ทาน

ตรวจทาน

ครั้งที่ ๑ นางวลัยพร เอี้ยงอ่อง
นางสาวนันท์ณภัส บางต่าย
นางสาวจิรารัตน์ จันทรัตน์
นางสาวณัฐกานต์ เวชพันธ์

ครั้งที่ ๒ นางวิไลลักษณ์ มณีโรจน์
นายอรุณ ลายพ่องแผ้ว
นางสาวธนอิสินันท์ มหาพัฒนางกุล

ครั้งที่ ๓ นางบุษกร วรรณะภูติ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักกรรมการ ๑

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๗๖ - ๗

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๘๕

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๕ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติการรับขนของทางถนนระหว่างประเทศ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติการรับขนของทางถนนระหว่างประเทศ พ.ศ. (นายชวลิต วิชยสุทธิ์ เป็นผู้เสนอ) และให้คณะกรรมการคณะเดียวกันกับที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามพรมแดน พ.ศ. เป็นผู้พิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๑๕ วัน โดยให้ถือเอาร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผลดังนี้

๑. คณะกรรมการวิสามัญได้มีมติเลือกตั้ง

(๑) นายชัชชาติ สิทธิพันธุ์	เป็นประธานคณะกรรมการ
(๒) นายอิทธิเดช แก้วหลวง	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๓) นายกษิต ภิรมย์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
(๔) นายมานิต นพอมรบดี	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
(๕) พันโท สินธพ แก้วพิจิตร	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
(๖) ร้อยตำรวจเอก นิติภูมิ นวรัตน์	เป็นกรรมการที่ปรึกษา
(๗) นายประกอบ รัตนพันธ์	เป็นกรรมการที่ปรึกษา
(๘) นายวิทยา แก้วภราดัย	เป็นกรรมการที่ปรึกษา
(๙) พลเอก สมชาย วิษณุวงศ์	เป็นกรรมการที่ปรึกษา
(๑๐) นายพิเชษฐ เชื้อเมืองพาน	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
(๑๑) นางสาวธีรรัตน์ สำเร็จวานิชย์	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ
(๑๒) นางเปล่งมณี เร่งสมบูรณ์สุข	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
(๑๓) นางอานิก อัมระนันท์	เป็นโฆษกคณะกรรมการ

๒. คณะกรรมการวิสามัญได้มีมติตั้งที่ปรึกษากรรมการวิสามัญ ดังนี้

(๑) นายโกศล เพ็ญพ่าย	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
(๒) นายประดาป พิบูลสงคราม	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
(๓) นายประพันธ์ พิสมรมย์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
(๔) นายประสาร สิ้นสวัสดิ์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
(๕) นายพิชัย หาญตะล่อม	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
(๖) นายพัชรดิษฐ์ สิ้นสวัสดิ์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
(๗) นายยู เจียรยืนยงพงศ์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
(๘) นายศิลปชัย จารุเกษมรัตน์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

๓. คณะกรรมการวิสามัญได้มีมติแต่งตั้ง นางวลัยพร เอี้ยงอ่อง นิติกรชำนาญการ กลุ่มงานบริการ เอกสารอ้างอิง สำนักกรรมการ ๑ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการ ในคณะกรรมการ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๒

๔. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

๔.๑ กระทรวงการคลัง

กรมศุลกากร

(๑) นางกฤติกา ปั้นประเสริฐ

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านกฎหมายศุลกากร

(๒) นางสาวอัจฉรา เข้มทองใหญ่

นิติกรชำนาญการ

๔.๒ กระทรวงการต่างประเทศ

กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

(๑) นางรัตติกุล จันทรสุริยา

รองอธิบดีกรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

(๒) นางสาวณัฐนิภา บุรุษพัฒน์

นักการทูตชำนาญการ

(๓) นายสิทธิกร ฉันทแดนสุวรรณ

นักการทูตชำนาญการ

กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย

นางสาวอดิگانต์ ดิลกวัฒนา

นักการทูตปฏิบัติการ

๔.๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมปศุสัตว์

(๑) นายประภาส ภิญโญชีพ

นายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ

(๒) นายเสกสรร วิมลจิตรสอาด

สัตวแพทย์ชำนาญาน

๔.๔ กระทรวงคมนาคม

กรมการขนส่งทางบก

(๑) นางสาวนงลักษณ์ วงศ์สุขสิริเดชา

หัวหน้ากลุ่มกิจการขนส่งระหว่างประเทศ

(๒) นางสาวพัชรวงศ์ ประพุดิธรรม

นักวิชาการขนส่งชำนาญการ

(๓) นายสรชา หิรัญวัฒน์

นักวิชาการขนส่งชำนาญการ

๔.๕ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมควบคุมมลพิษ

(๑) นายรังสรรค์ ปิ่นทอง

ผู้อำนวยการสำนักจัดการกากของเสีย

และสารอันตราย

(๒) นายมนรัตน์ ฤทธิเต็ม

นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ

๔.๖ กระทรวงมหาดไทย

(๑) นายสิงห์ สุขวัจน์

ผู้อำนวยการกองการต่างประเทศ

(๒) นายสมมงคล มงคลเสศิริ

นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการ

มาตรา ๒	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๔	มีการแก้ไข
มาตรา ๕	มีการแก้ไข
มาตรา ๖	ไม่มีการแก้ไข
หมวด ๑ สัญญารับขนของทางถนนระหว่างประเทศ	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๗	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๘	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๙	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๐	มีการแก้ไข
มาตรา ๑๑	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๒	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๓	ไม่มีการแก้ไข
หมวด ๒ หน้าที่และสิทธิของผู้ขนส่ง	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๔	มีการแก้ไข
มาตรา ๑๕	มีการแก้ไข
มาตรา ๑๖	มีการแก้ไข
มาตรา ๑๖/๑	คณะกรรมการอธิการเพิ่มขึ้นใหม่
มาตรา ๑๗	มีการแก้ไข

มาตรา ๑๗/๑	คณะกรรมการการเพิ่มขึ้นใหม่
หมวด ๓ หน้าที่ สิทธิ และความรับผิดชอบ ของผู้ส่งและผู้รับตราส่ง	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๘	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๙	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒๐	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒๑	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒๒	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒๓	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒๔	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒๕	ไม่มีการแก้ไข
หมวด ๔ ความรับผิดชอบและข้อยกเว้น ความรับผิดชอบของผู้ขนส่ง	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒๖	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒๗	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒๘	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒๙	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓๐	มีการแก้ไข
มาตรา ๓๑	ไม่มีการแก้ไข

(๖)

หมวด ๕ การคิดค่าเสียหายและข้อจำกัด ความรับผิดของผู้ขนส่ง	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓๒	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓๓	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓๔	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓๕	ไม่มีการแก้ไข
หมวด ๖ การใช้สิทธิเรียกร้องและการระงับข้อพิพาท	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓๖	มีการแก้ไข
มาตรา ๓๗	มีการแก้ไข
มาตรา ๓๘	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓๙	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๔๐	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๔๑	ไม่มีการแก้ไข
บทเฉพาะกาล	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๔๒	ไม่มีการแก้ไข

๘. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมของคณะกรรมการมาธิการมาพร้อมกับ
รายงานนี้ด้วยแล้ว

(นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน)
เลขานุการคณะกรรมการมาธิการวิสามัญ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการรับขนของทางถนนระหว่างประเทศ
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการรับขนของทางถนนระหว่างประเทศ

เหตุผล

โดยที่ประเทศไทยยังไม่มีหลักเกณฑ์ที่ใช้บังคับแก่สิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้ส่ง ผู้ขนส่ง ผู้รับตราส่ง และบุคคลอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการรับขนของทางถนนระหว่างประเทศ ในขณะที่การรับขนของทางถนนระหว่างประเทศได้เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากประเทศไทยได้ขยายความสัมพันธ์ทางการค้าและการลงทุนกับต่างประเทศออกไปอย่างกว้างขวาง สมควรให้มีกฎหมายกำหนดสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบในเรื่องการรับขนของทางถนนระหว่างประเทศเป็นการเฉพาะ เพื่ออำนวยความสะดวกทางด้านการค้าและการขนส่งระหว่างประเทศ อีกทั้งยังเป็นการช่วยให้ผู้ประกอบการรับขนของทางถนนของประเทศไทยสามารถแข่งขันในการให้บริการขนส่งระหว่างประเทศได้มากขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

“ผู้รับตราส่ง” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีชื่อระบุไว้ในใบตราส่งให้เป็นผู้รับตราส่ง หรือเป็นผู้มีสิทธิในการรับของจากผู้ขนส่ง

“รถ” หมายความว่า รถยนต์ รถยนต์ที่เชื่อมติดกัน รถพ่วง และรถกึ่งพ่วง

“ของ” หมายความว่า สิ่งหามิทรัพย์ สัตว์ รวมทั้งภาชนะขนส่งที่ผู้ส่งเป็นผู้จัดหามาเพื่อใช้ในการขนส่ง

“หน่วยสิทธิพิเศษถอนเงิน” หมายความว่า หน่วยสิทธิพิเศษถอนเงิน ตามกฎหมายว่าด้วยการให้อำนาจและกำหนดการปฏิบัติบางประการเกี่ยวกับสิทธิพิเศษถอนเงิน ในกองทุนการเงินระหว่างประเทศ

“ค่าระวาง” หมายความว่า บำเหน็จที่ต้องจ่ายเพื่อการรับขนของ

“ค่าธรรมเนียมการรับขน” หมายความว่า ค่าระวาง และบรรดาค่าธรรมเนียม ที่เกิดขึ้นจากการรับขนของ

“ใบตราส่ง” หมายความว่า เอกสารที่ผู้ขนส่งออกให้แก่ผู้ส่งเพื่อเป็นหลักฐาน แห่งสัญญารับขนของทางถนนระหว่างประเทศและเป็นหลักฐานในการรับมอบของ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่การรับขนของทางถนนด้วยรถ จากสถานที่ที่ผู้ขนส่งรับมอบของในราชอาณาจักรไปยังสถานที่ที่ระบุให้ส่งมอบของ นอกราชอาณาจักร หรือจากสถานที่ที่ผู้ขนส่งรับมอบของนอกราชอาณาจักรมายังสถานที่ที่ระบุให้ส่งมอบของในราชอาณาจักร หรือจากสถานที่ที่ผู้ขนส่งรับมอบของในประเทศหนึ่งไปยังสถานที่ที่ ระบุให้ส่งมอบของในอีกประเทศหนึ่งโดยผ่านเข้ามาในราชอาณาจักร แต่ไม่ใช่ใช้บังคับแก่การรับขนของทางถนนระหว่างประเทศด้วยรถ ไปรษณีย์กับที่ระหว่งประเทศ และให้ใช้บังคับแก่การรับขนของทางถนนระหว่างประเทศด้วยรถ ที่คู่สัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเป็นผู้มีสัญชาติไทยหรือเป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย เว้นแต่ กรณีที่คู่สัญญาระบุให้ใช้กฎหมายของประเทศอื่นหรือกฎหมายระหว่างประเทศก็ให้บังคับเป็นไปตามนั้น

พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช่บังคับแก่การรับขนไปรษณีย์กับที่ระหว่งประเทศ

ในกรณีที่มีการรับขนของทางถนนด้วยรถมีการขนส่งทางอื่นด้วย ไม่ว่าจะ เป็นทางรถไฟ ทางน้ำ หรือทางอากาศ โดยไม่มีการขนถ่ายของลงจากรถ ให้ถือว่าเป็นการรับขนของ ทางถนนตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๕ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช่บังคับแก่การสูญหาย เสียหาย หรือส่งมอบ ชักช้าที่เกิดขึ้นในระหว่างการขนส่งทางอื่นตามมาตรา ๔ วรรคสองสาม หากผู้ขนส่งพิสูจน์ได้ว่า การสูญหาย เสียหาย หรือส่งมอบชักช้านั้นมีได้เกิดจากการกระทำหรือละเว้นการปฏิบัติ หน้าที่ตามสัญญาของผู้ขนส่ง แต่เกิดจากเหตุอื่นซึ่งอาจเกิดขึ้นได้กับการขนส่งทางอื่น ทั้งนี้ ให้ความรับผิดชอบของผู้ขนส่งเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

สัญญารับขนของทางถนนระหว่างประเทศ

มาตรา ๗ สัญญารับขนของทางถนนระหว่างประเทศ คือ สัญญาที่ผู้ขนส่งตกลงที่จะดำเนินการหรือจัดให้มีการขนส่งของทางถนน จากสถานที่ในประเทศหนึ่งไปยังสถานที่ในอีกประเทศหนึ่ง โดยผู้ส่งตกลงที่จะชำระค่าระวางให้แก่ผู้ขนส่ง

มาตรา ๘ ข้อกำหนดใดในสัญญา ซึ่งมีวัตถุประสงค์หรือมีผลไม่ว่าโดยตรงหรือโดยปริยาย เป็นการปลดเปลื้องหน้าที่หรือความรับผิดชอบของผู้ขนส่ง ทำให้เสื่อมสิทธิแก่ผู้ส่งหรือผู้รับตราส่งตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือกำหนดให้มีการทำการประกันภัยเพื่อประโยชน์ของผู้ขนส่ง ข้อกำหนดนั้นเป็นโมฆะ

ความในมาตรานี้ไม่ตัดสิทธิคู่สัญญาที่จะกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ขนส่งไว้ไม่ต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๙ การรับขนของทางถนนระหว่างประเทศ ผู้ขนส่งต้องออกใบตราส่งให้แก่ผู้ส่ง

การที่ผู้ขนส่งมิได้ออกใบตราส่ง หรือใบตราส่งมีความบกพร่องหรือสูญหาย ย่อมไม่กระทบต่อความมีอยู่หรือความถูกต้องของสัญญารับขนของทางถนนระหว่างประเทศ และให้อยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๐ ใบตราส่งให้จัดทำเป็นต้นฉบับจำนวนสามฉบับ โดยฉบับที่หนึ่งให้มอบแก่ผู้ส่ง ฉบับที่สองให้ติดไปกับของ และฉบับที่สามให้เก็บไว้ที่ผู้ขนส่ง

ผู้ส่งและผู้ขนส่ง หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้ส่งหรือผู้ขนส่ง ต้องลงลายมือชื่อในใบตราส่ง

การลงลายมือชื่อตามวรรคสอง ให้หมายความรวมถึงการลงลายมือชื่อที่ปรากฏในเอกสารทางโทรสาร การประทับตรา การใช้สัญลักษณ์ การลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือวิธีการอื่นใดตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๑๑ กรณีที่มีการบรรทุกของไว้ในรถต่างคัน หรือเป็นของต่างชนิดกัน หรือแบ่งของที่ขนส่งออกเป็นหลายส่วน ผู้ส่งมีสิทธิเรียกให้ผู้ขนส่งออกใบตราส่งสำหรับรถแต่ละคันของแต่ละชนิด หรือแต่ละส่วนแห่งของที่ขนส่งได้ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๒ ใบตราส่งต้องแสดงรายการดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อและที่อยู่ของผู้ส่ง
- (๒) ชื่อและที่อยู่ของผู้ขนส่ง และผู้ขนส่งช่วง
- (๓) ชื่อและที่อยู่ของผู้รับตราส่ง

- (๔) สถานที่และวันที่ออกใบตราส่ง
- (๕) สถานที่และวันที่รับมอบของ
- (๖) สถานที่ที่ระบุให้ส่งมอบของ
- (๗) รายละเอียดทั่วไปเกี่ยวกับสภาพแห่งของ วิธีการในการบรรจุหีบห่อ และรายละเอียดทั่วไปอันเป็นที่ยอมรับแห่งของ ในกรณีที่มีสภาพที่อาจก่อให้เกิดอันตรายได้
- (๘) จำนวนหีบห่อ เครื่องหมายพิเศษ และหมายเลขของหีบห่อ
- (๙) น้ำหนักรวม หรือปริมาณแห่งของที่ระบุไว้เป็นอย่างอื่น
- (๑๐) ค่าธรรมเนียมการรับขน
- (๑๑) มูลค่าแห่งของ เพื่อประโยชน์ทางด้านศุลกากร
- (๑๒) คำสั่งที่จำเป็นสำหรับพิธีการทางศุลกากรและพิธีการอื่น
- (๑๓) ข้อความที่กำหนดให้การรับขนของอยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี

มาตรา ๑๓ ใบตราส่งอาจแสดงรายการดังต่อไปนี้ด้วยก็ได้

- (๑) ข้อความที่กำหนดไม่ให้มีการเปลี่ยนถ่ายรถ
 - (๒) ค่าธรรมเนียมที่ผู้ส่งตกลงชำระนอกจากค่าธรรมเนียมการรับขน
- ตามมาตรา ๑๒ (๑๐)
- (๓) จำนวนเงินที่ต้องชำระเมื่อมีการส่งมอบของ
 - (๔) การแสดงราคาของ และจำนวนเงินที่แสดงถึงส่วนได้เสียพิเศษ
- ในการส่งมอบ
- (๕) คำสั่งเกี่ยวกับการประกันภัยที่ผู้ส่งให้ไว้แก่ผู้ขนส่ง
 - (๖) กำหนดระยะเวลาดำเนินการขนส่งให้แล้วเสร็จ
 - (๗) รายการของเอกสารที่ได้มอบให้แก่ผู้ขนส่ง
- คู่สัญญาอาจแสดงรายการอื่นที่เห็นว่าเป็นประโยชน์ไว้ในใบตราส่งก็ได้

หมวด ๒

หน้าที่และสิทธิของผู้ขนส่ง

มาตรา ๑๔ เมื่อได้ในการรับมอบของจากผู้ส่ง ผู้ขนส่งต้องตรวจสอบความถูกต้องของ รายการในใบตราส่ง ปริมาณ จำนวนและน้ำหนัก สภาพภายนอกแห่งของและหีบห่อที่บรรจุของนั้น เท่าที่เห็นได้ชัดสภาพของ หีบห่อของที่รับมอบมีเครื่องหมายแสดงราคาของในใบตราส่ง ให้ผู้ขนส่ง บันทึกข้อความแสดงไว้ในใบตราส่ง หีบห่อผู้ขนส่งไม่บันทึกข้อความแสดงดังกล่าว ให้ถือว่าผู้ขนส่งได้ รับมอบของครบถ้วนและของนั้นอยู่ในสภาพสมบูรณ์

ในกรณีที่ผู้ขนส่งพบว่าของที่รับมอบแตกต่างจากรายการที่ระบุไว้ ให้ผู้ขนส่งบันทึก ข้อแตกต่างไว้ในใบตราส่ง หากมิได้มีการบันทึกข้อแตกต่างไว้ ให้ถือว่าผู้ขนส่งได้รับมอบของครบถ้วน และของนั้นอยู่ในสภาพสมบูรณ์

ถ้าผู้ขนส่งไม่สามารถตรวจสอบความถูกต้องของรายการตามวรรคหนึ่งได้ ผู้ขนส่งต้องบันทึกข้อสงวนไว้ในใบตราส่ง รวมทั้งและเหตุที่ไม่อาจตรวจสอบความถูกต้องไว้ในใบตราส่งด้วย หากผู้ขนส่งไม่ได้มีการบันทึกข้อสงวนไว้ ให้สันนิษฐานว่าของและหีบห่อนั้นอยู่ในสภาพดี จำนวนหีบห่อ เครื่องหมายพิเศษ และหมายเลขของหีบห่อถูกต้องตรงตามที่ระบุไว้ในใบตราส่ง

มาตรา ๑๕ ก่อนที่ของจะไปถึงสถานที่ที่ระบุให้ส่งมอบ หากการรับขนของตามสัญญากลายเป็นพันวิสัย หรือโดยพฤติการณ์การรับขนของยังสามารถดำเนินการต่อไปได้ แต่ต้องดำเนินการแตกต่างไปจากสัญญา ให้ผู้ขนส่งต้องแจ้งและถามเอาคำสั่งจากชุดคำสั่งผู้มีสิทธิในการจัดการของนั้นตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๓ หรือมาตรา ๒๔ แล้วแต่กรณี

ถ้าผู้ขนส่งไม่สามารถแจ้งและถามเอาคำสั่งจากชุดคำสั่งผู้มีสิทธิในการจัดการของ ตามวรรคหนึ่ง หรือได้ถามเอาคำสั่งแล้วแต่มิได้รับคำสั่งจากบุคคลผู้มีสิทธิจัดการดังกล่าว ภายในเวลาอันควร ให้ผู้ขนส่งดำเนินการได้เท่าที่จำเป็นและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ชุดคำสั่งผู้มีสิทธิในการจัดการของนั้น

มาตรา ๑๖ เมื่อของไปถึงสถานที่ที่ระบุให้ส่งมอบ หากมีเหตุที่ทำให้ผู้ขนส่งไม่สามารถส่งมอบของให้แก่ผู้รับตราส่งได้ หรือผู้รับตราส่งปฏิเสธไม่ยอมรับมอบของ ให้ผู้ขนส่งต้องแจ้งและถามเอาคำสั่งจากผู้ส่ง แต่หากผู้รับตราส่งปฏิเสธไม่ยอมรับมอบของ ให้ผู้ขนส่งเป็นผู้มีสิทธิจัดการของนั้น ทั้งนี้ ให้นำความในมาตรา ๑๕ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในระหว่างที่ผู้ขนส่งยังมีได้รับคำสั่งจากผู้ส่งตามวรรคหนึ่ง ผู้รับตราส่งอาจเรียกให้ผู้ขนส่งส่งมอบของนั้นแก่ตนได้ แม้ผู้รับตราส่งจะได้ปฏิเสธไม่ยอมรับมอบของ ตามวรรคหนึ่ง มาก่อนแล้วก็ตาม

ถ้าหากเหตุที่ทำให้ผู้ขนส่งไม่สามารถส่งมอบของ ตามวรรคหนึ่ง ได้นั้นเกิดขึ้นภายหลังจากที่สิทธิในการจัดการของของผู้ส่งสิ้นสุดลงตามมาตรา ๒๔ (๑) ให้ผู้รับตราส่งใช้สิทธิของตนสั่งให้ผู้ขนส่งส่งมอบของแก่บุคคลอื่น โดยทันทีโดยที่ผู้รับตราส่งและวรรคสองมิใช้บังคับแก่กรณีที่ดังกล่าวนั้น และให้ถือว่าผู้รับตราส่งเป็นผู้ส่งและบุคคลอื่นนั้นเป็นผู้รับตราส่ง ทั้งนี้ ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๖/๑ ในกรณีที่ผู้ขนส่งไม่สามารถแจ้งและถามเอาคำสั่งจากผู้มีสิทธิในการจัดการของ หรือได้ถามเอาคำสั่งแล้วแต่มิได้รับคำสั่งจากบุคคลดังกล่าว และถ้าของที่รับขนนั้นเป็นของสดเสียได้ หากการหน่วงช้าไว้จะทำให้เกิดความเสียหายแก่ของ หรือถ้าราคาของนั้นไม่คุ้มค่าธรรมเนียมการรับขน ผู้ขนส่งอาจนำของนั้นออกขายทอดตลาดได้

เมื่อเอาของออกขายทอดตลาดแล้ว ให้ผู้ขนส่งหักเงินไว้เป็นค่าธรรมเนียมการรับขน หากมีเงินคงเหลือ ให้ส่งมอบให้แก่ผู้มีสิทธิในการจัดการของนั้นโดยเร็ว

ผู้ขนส่งต้องบอกกล่าวการดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้ผู้มีสิทธิในการจัดการของทราบโดยมิชักช้า

มาตรา ๑๗ ผู้ขนส่งมีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายตามสมควรอันเกิดจากการแจ้งและถามเอา คำสั่งตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๕ หรือมาตรา ๑๖ และการปฏิบัติตามคำสั่งจากผู้มีสิทธิในการจัดการของ ตำรวจตรา ๑๕ หรือผู้ส่งตำรวจตรา ๑๖ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๗/๑ ผู้ขนส่งชอบที่จะยึดหน่วงของไว้ก่อนได้จนกว่าจะได้รับชำระ ค่าธรรมเนียมการรับขน หรือจนกว่าจะได้รับประกันตามสมควร

หมวด ๓

หน้าที่ สิทธิ และความรับผิดชอบของผู้ส่งและผู้รับตราส่ง

มาตรา ๑๘ ผู้ส่งต้องรับผิดชอบต่อผู้ขนส่งในความสูญหายหรือเสียหายอันเกิดจาก ความไม่ถูกต้อง ไม่ครบถ้วน หรือไม่เพียงพอของรายละเอียดในใบตราส่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) รายละเอียดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง (๑) (๓) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) และ (๑๒)
- (๒) รายละเอียดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๑๓
- (๓) รายละเอียดหรือคำสั่งอื่นที่ผู้ส่งให้ไว้เพื่อการออกใบตราส่ง หรือเพื่อจัดแจ้ง ไว้ในใบตราส่ง

ถ้าผู้ขนส่งได้จัดแจ้งรายละเอียดในใบตราส่งตามที่ผู้ส่งร้องขอตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าผู้ขนส่งได้กระทำการดังกล่าวในนามของผู้ส่ง เว้นแต่ผู้ส่งจะพิสูจน์ได้ว่าผู้ขนส่งจัดแจ้ง รายละเอียดไม่ถูกต้อง ไม่ครบถ้วน หรือไม่เพียงพอตามที่ผู้ส่งร้องขอ

มาตรา ๑๙ ผู้ส่งต้องรับผิดชอบต่อผู้ขนส่งในความเสียหายอันเกิดจากความบกพร่อง ในการบรรจุหีบห่อ ไม่ว่าความเสียหายนั้นจะเกิดขึ้นกับบุคคลอื่น ทรัพย์สินของบุคคลอื่น หรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการขนส่ง รวมทั้งค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากความบกพร่องในการบรรจุหีบห่อ เว้นแต่ความบกพร่องนั้นจะเห็นประจักษ์ หรือในกรณีที่ความบกพร่องนั้นไม่เห็นประจักษ์ แต่ผู้ขนส่งได้รู้ถึงความบกพร่องนั้นในขณะที่รับมอบของ และมีได้บันทึกข้อสงวนตามมาตรา ๑๔ ไว้

มาตรา ๒๐ เพื่อประโยชน์แก่พิธีการทางศุลกากรหรือพิธีการอื่น ซึ่งต้อง ดำเนินการก่อนส่งมอบของ ผู้ส่งต้องแนบเอกสารที่จำเป็นไปกับใบตราส่ง รวมทั้งจัดเอกสาร และข้อมูลที่ผู้ขนส่งต้องการให้แก่ผู้ขนส่ง หรือดำเนินการให้ผู้ขนส่งเข้าถึงข้อมูลนั้นได้

ผู้ส่งต้องรับผิดชอบต่อผู้ขนส่งในความเสียหายที่เกิดจากความไม่ถูกต้อง ไม่ครบถ้วน หรือไม่เพียงพอของเอกสารและข้อมูลตามวรรคหนึ่ง เว้นแต่ความเสียหายนั้นเกิดจากการกระทำ ของผู้ขนส่ง

มาตรา ๒๑ ก่อนที่จะมอบของที่มีสภาพที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้ขนส่ง ผู้ส่งต้องแจ้งสภาพอันตรายแห่งของและข้อควรระวังให้ผู้ขนส่งทราบ เว้นแต่ผู้ขนส่งได้ทราบถึง สภาพที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแห่งของนั้นแล้วในขณะที่รับมอบของ

ถ้าผู้ส่งไม่แจ้งสภาพอันตรายแห่งของและข้อควรระวังให้ผู้ขนส่งทราบ ผู้ส่งต้องรับผิดชอบผู้ขนส่งในความเสียหาย หรือค่าใช้จ่ายอันเกิดขึ้นหรือเป็นผลจากการขนถ่ายของนั้น ลงจากรถ ทำลาย หรือทำให้หมดฤทธิ์ตามความจำเป็นแห่งกรณี

มาตรา ๒๒ ในระหว่างที่ของอยู่ในความดูแลของผู้ขนส่ง แม้ผู้ส่งได้ปฏิบัติตาม มาตรา ๒๑ และผู้ขนส่งได้ทราบถึงสภาพอันตรายแห่งของนั้นก็ตาม แต่ถ้าปรากฏในภายหลังว่า ของนั้นจะเกิดเป็นอันตรายหรือเสียหายต่อบุคคลอื่นหรือทรัพย์สินของบุคคลอื่นอย่างแน่ชัด ผู้ขนส่งมีสิทธิขนถ่ายของนั้นลงจากรถ ทำลาย หรือทำให้หมดฤทธิ์ตามความจำเป็นแห่งกรณีได้ โดยไม่ต้องชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ส่ง

ในกรณีที่ผู้ขนส่งไม่ทราบถึงสภาพอันตรายแห่งของและข้อควรระวัง นอกจาก ผู้ขนส่งมีสิทธิดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้มีสิทธิเรียกร้องค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ จากผู้ส่งด้วย

มาตรา ๒๓ ในระหว่างที่ของอยู่ในความดูแลของผู้ขนส่ง ผู้ส่งมีสิทธิสั่งให้ผู้ขนส่ง เปลี่ยนแปลงการขนส่ง โดยหยุดการขนส่ง ส่งของกลับคืนสถานที่รับมอบของ เปลี่ยนสถานที่ ส่งมอบของ หรือส่งมอบของแก่ผู้รับตราส่งอื่นที่มีใช้ผู้รับตราส่งซึ่งระบุไว้ในใบตราส่ง

ในกรณีที่การเปลี่ยนแปลงนั้นไม่อยู่ในวิสัยที่สามารถดำเนินการได้ ผู้ขนส่งต้อง แจ้งผู้ส่งทราบโดยทันทีเพื่อทำความตกลงใหม่ หากไม่สามารถตกลงกันได้ให้ส่งของกลับคืน สถานที่รับมอบของ

เมื่อผู้ขนส่งได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองแล้ว ผู้ขนส่งชอบที่จะ ได้รับค่าธรรมเนียมการรับขนตามส่วนที่ได้ดำเนินการ รวมทั้งค่าใช้จ่ายอื่นที่เกิดขึ้นเพราะเหตุ หยุดการขนส่ง ส่งของกลับคืนสถานที่รับมอบของ เปลี่ยนสถานที่ส่งมอบของ หรือส่งมอบของ แก่ผู้รับตราส่งอื่นที่มีใช้ผู้รับตราส่งซึ่งระบุไว้ในใบตราส่ง

ความในมาตรานี้ไม่ใช้บังคับแก่กรณีที่ผู้ส่งได้กำหนดไว้ในใบตราส่ง ให้ผู้รับตราส่ง เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดการของนับแต่เวลาที่ได้มีการออกใบตราส่ง

มาตรา ๒๔ สิทธิของผู้ส่งในการจัดการของตามมาตรา ๒๓ ย่อมสิ้นสุดลง เมื่อ

- (๑) ขอบไปถึงสถานที่ที่ระบุให้ส่งมอบ และผู้รับตราส่งได้เรียกให้ผู้ขนส่ง ส่งมอบของนั้น หรือเรียกให้ผู้ขนส่งมอบใบตราส่งฉบับที่สองและได้รับมอบใบตราส่งนั้นแล้ว หรือ
- (๒) มีการส่งมอบของให้แก่ผู้รับตราส่ง

เมื่อสิทธิของผู้ส่งสิ้นสุดลงแล้ว ให้ผู้ขนส่งปฏิบัติตามคำสั่งของผู้รับตราส่ง

มาตรา ๒๕ เมื่อผู้รับตราส่งได้รับมอบของ หากเห็นประจักษ์ว่าของนั้น ได้สูญหายบางส่วนหรือเสียหาย ผู้รับตราส่งต้องโต้แย้งเป็นหนังสือแก่ผู้ขนส่งถึงการสูญหาย หรือสภาพแห่งของที่เสียหายในขณะที่รับมอบของ หากการสูญหายบางส่วนหรือเสียหายนั้น ไม่เห็นประจักษ์ ผู้รับตราส่งต้องโต้แย้งเป็นหนังสือต่อผู้ขนส่งภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันที่ ได้รับมอบของ

ในกรณีที่ผู้รับตราส่งมิได้โต้แย้งเป็นหนังสือตามวรรคหนึ่ง ให้สันนิษฐานว่า ผู้ขนส่งได้ส่งมอบของถูกต้องตามที่ระบุไว้ในใบตราส่ง

หมวด ๔

ความรับผิดและข้อยกเว้นความรับผิดของผู้ขนส่ง

มาตรา ๒๖ ผู้ขนส่งต้องรับผิดต่อผู้ส่งหรือผู้รับตราส่ง แล้วแต่กรณี ในการที่ของสูญหาย เสียหาย หรือส่งมอบชกช้า ซึ่งได้เกิดขึ้นตั้งแต่ผู้ขนส่งได้รับมอบของ จนถึงเวลาที่ได้ส่งมอบของนั้น

การส่งมอบชกช้า คือ

(๑) ผู้ขนส่งไม่สามารถส่งมอบของได้ภายในเวลาที่กำหนด

(๒) ผู้ขนส่งไม่สามารถส่งมอบของได้ภายในเวลาอันควร ในกรณีที่มีได้

กำหนดเวลาส่งมอบไว้ ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงพฤติการณ์แห่งกรณีประกอบด้วย

มาตรา ๒๗ ในกรณีที่ได้ล่วงพ้นกำหนดเวลาส่งมอบของหรือกำหนดเวลาอันควร ที่จะส่งมอบของ แล้วแต่กรณี ให้ผู้ส่งหรือผู้รับตราส่งมีสิทธิอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) รับของ

(๒) รับของและเรียกค่าเสียหายอันเป็นผลมาจากการส่งมอบชกช้า หรือ

(๓) ไม่รับของและเรียกค่าเสียหายอันเป็นผลมาจากการส่งมอบชกช้า

ในกรณีที่กำหนดเวลาส่งมอบของได้ล่วงพ้นไปแล้วไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันครบกำหนดเวลาส่งมอบของ หรือกำหนดเวลาอันควรที่จะส่งมอบของได้ล่วงพ้นไปแล้ว ไม่น้อยกว่าหกสิบวันนับแต่วันที่ผู้ขนส่งได้รับมอบของนั้น ให้ถือว่าของนั้นได้สูญหายโดยสิ้นเชิง ผู้ส่งหรือผู้รับตราส่งมีสิทธิเรียกค่าสินไหมทดแทนเสมือนว่าของนั้นได้สูญหายโดยสิ้นเชิง เว้นแต่จะปรากฏหลักฐานแสดงให้เห็นว่าของนั้นยังมีได้สูญหาย

ถ้าผู้ขนส่งได้ของนั้นมาภายหลังเวลาที่กำหนดไว้ในวรรคสอง ให้ผู้ขนส่งแจ้งให้ผู้ส่งหรือผู้รับตราส่งทราบ หากผู้ส่งหรือผู้รับตราส่งประสงค์จะรับของนั้น ให้ผู้ขนส่งส่งมอบของให้ หากผู้ส่งหรือผู้รับตราส่งได้รับค่าสินไหมทดแทนไปแล้ว ให้บุคคลดังกล่าว แล้วแต่กรณี คืนค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ขนส่ง ทั้งนี้ ไม่เป็นการตัดสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนใน ความสูญหายบางส่วน ความเสียหาย หรือการส่งมอบชกช้า

หากผู้ส่งหรือผู้รับตราส่งไม่ใช้สิทธิของตนตามวรรคสามภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการได้ของนั้นมา ให้ผู้ขนส่งมีสิทธิจัดการของตามกฎหมายที่บังคับใช้ ณ สถานที่ ที่ของนั้นอยู่

มาตรา ๒๘ ผู้ขนส่งต้องรับผิดในความเสียหายอันเกิดจากการกระทำหรือละเว้น การปฏิบัติหน้าที่ตามสัญญาของลูกจ้างและตัวแทนของตน รวมทั้งผู้ขนส่งช่วง

มาตรา ๒๙ ผู้ขนส่งจะอ้างเหตุสภาพบกพร่องของรถที่ใช้ในการรับขนเพื่อให้ตน หลุดพ้นจากความรับผิดมิได้

มาตรา ๓๐ ผู้ขนส่งไม่ต้องรับผิดชอบในการที่ของสูญหาย เสียหาย หรือส่งมอบชกซ์ชำ หากพิสูจน์ได้ว่าการสูญหาย เสียหาย หรือส่งมอบชกซ์ชำนั้นเกิดขึ้นหรือเป็นผลจากเหตุดังต่อไปนี้

- (๑) เหตุสุดวิสัย
- (๒) สภาพแห่งของนั่นเอง
- (๓) การกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อของผู้ส่งหรือผู้รับตราส่ง หรือ
- (๔) การปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ส่งหรือผู้รับตราส่ง แล้วแต่กรณี เว้นแต่เป็น

ผลจากการกระทำหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ หรือทวิความประมาทเลินเล่อของผู้ขนส่ง หรือบุคคลที่ผู้ขนส่งต้องร่วมรับผิดชอบตามมาตรา ๒๘

มาตรา ๓๑ ผู้ขนส่งไม่ต้องรับผิดชอบในการที่ของสูญหาย เสียหาย หรือส่งมอบชกซ์ชำ หากพิสูจน์ได้ว่าการสูญหาย เสียหาย หรือส่งมอบชกซ์ชำนั้น เกิดขึ้นหรือเป็นผลจากสภาพ ความเสี่ยงภัยพิเศษ ในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) ผู้ส่งได้มอบของโดยไม่บรรจุหีบห่อ หรือสภาพหีบห่อบกพร่องหรือไม่เหมาะสม อันทำให้ของนั้นเสื่อมสภาพหรือเสียหาย
- (๒) ผู้ส่งได้มอบของโดยไม่ทำเครื่องหมาย หรือไม่ระบุจำนวนหีบห่อให้ชัดเจน หรือให้ครบถ้วน
- (๓) การใช้รถที่ไม่มีวัสดุคลุมสินค้า ซึ่งได้ตกลงและได้จัดแจ้งในใบตราส่ง เว้นแต่ปรากฏว่าของนั้นมีปริมาณลดลงอย่างผิดปกติหรือของที่เป็นหีบห่อสูญหาย
- (๔) การยกขน การบรรทุก การจัดเรียง หรือการขนถ่ายของซึ่งได้กระทำโดยผู้ส่ง ผู้รับตราส่ง หรือตัวแทนของบุคคลดังกล่าว
- (๕) การขนส่งของที่งายต่อความสูญหาย หรือเสียหาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากการแตกหัก เป็นสนิม เน่าเปื่อย แห้ง รั่ว หรือการกระทำของแมลงหรือสัตว์อื่น ทั้งนี้ ถ้าการขนส่งนั้นได้ใช้รถที่มีอุปกรณ์พิเศษเพื่อควบคุมอุณหภูมิหรือความชื้นของอากาศ ผู้ขนส่งต้องพิสูจน์ด้วยว่าตนได้ปฏิบัติตามหน้าที่ที่พึงกระทำในการใช้และบำรุงรักษาอุปกรณ์นั้น รวมทั้งตามคำสั่งพิเศษที่ตนได้รับมาครบถ้วนแล้ว หรือ
- (๖) การรับขนปศุสัตว์ โดยผู้ขนส่งต้องพิสูจน์ด้วยว่าตนได้ปฏิบัติตามหน้าที่ที่พึงกระทำ รวมทั้งตามคำสั่งพิเศษที่ตนได้รับมาครบถ้วนแล้ว

หมวด ๕

การคิดค่าเสียหายและข้อจำกัดความรับผิดชอบของผู้ขนส่ง

มาตรา ๓๒ ในกรณีของที่รับขนสูญหาย เสียหาย หรือส่งมอบชกซ์ชำ ให้ผู้ขนส่งชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ส่งหรือผู้รับตราส่ง

การคำนวณค่าสินไหมทดแทนในกรณีของที่รับขนสูญหายหรือเสียหาย ให้คำนวณจากราคาตลาดซื้อขายสินค้าล่วงหน้า หากไม่มีราคาดังกล่าว ให้คำนวณตามราคาตลาดในขณะนั้น แต่ถ้าไม่มีทั้งราคาตลาดซื้อขายสินค้าล่วงหน้าและราคาตลาด ให้คำนวณตามราคาปกติแห่งของนั้น ณ สถานที่และเวลาที่ผู้ขนส่งได้รับมอบของ

ในกรณีของสูญหายสิ้นเชิง ผู้ขนส่งต้องชดใช้ค่าธรรมเนียมการรับขน และค่าภาษีอากรเต็มตามจำนวนเพิ่มด้วย แต่หากของนั้นได้สูญหายบางส่วน ให้ผู้ขนส่งชดใช้ตามส่วนแห่งของที่สูญหาย

มาตรา ๓๓ เพื่อประโยชน์แก่การคำนวณความรับผิดชอบตามพระราชบัญญัตินี้ การแปลงหน่วยสิทธิพิเศษถอนเงินให้เป็นสกุลเงินบาท ให้คำนวณ ณ เวลาอันเป็นฐานของการคำนวณค่าเสียหายตามมาตรา ๔๐ โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย

มาตรา ๓๔ ในกรณีของที่รับขนสูญหายหรือเสียหายไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ให้จำกัดความรับผิดชอบของผู้ขนส่งไว้ไม่เกินกิโลกรัมละแปดจุดสามสามหน่วยสิทธิพิเศษถอนเงิน ต่อน้ำหนักทั้งหมดแห่งของที่สูญหายหรือเสียหายนั้น

ในกรณีที่มีการส่งมอบชกซ์ ให้จำกัดความรับผิดชอบของผู้ขนส่งไว้ไม่เกินค่าธรรมเนียมการรับขน

มาตรา ๓๕ บทบัญญัติในมาตรา ๓๔ มิให้นำมาใช้บังคับแก่กรณีดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อผู้ส่งได้แจ้งราคาของไว้ก่อนที่ผู้ขนส่งรับมอบของ พร้อมทั้งได้ชำระค่าธรรมเนียมเพิ่มเติมตามจำนวนที่ตกลงกับผู้ขนส่ง โดยได้แสดงราคาของไว้ในใบตราส่งแล้ว ให้ผู้ขนส่งรับผิดชอบเท่าราคาที่แสดงไว้ในใบตราส่ง หรือตามส่วนที่สูญหายหรือเสียหาย แล้วแต่กรณี

(๒) เมื่อผู้ส่งแจ้งจำนวนเงินส่วนได้เสียพิเศษอันเนื่องจากของนั้นอาจสูญหายเสียหาย หรือส่งมอบชกซ์ ก่อนที่ผู้ขนส่งรับมอบของ พร้อมทั้งได้ชำระค่าธรรมเนียมเพิ่มเติมตามจำนวนที่ตกลงกับผู้ขนส่ง โดยได้แสดงจำนวนเงินส่วนได้เสียพิเศษไว้ในใบตราส่งแล้ว ให้ผู้ขนส่งรับผิดชอบเพื่อความเสียหายอื่นซึ่งสามารถพิสูจน์ได้ ทั้งนี้ ไม่เกินจำนวนเงินส่วนได้เสียพิเศษที่แสดงไว้ในใบตราส่ง

(๓) เมื่อการสูญหายเสียหาย หรือส่งมอบชกซ์ที่เกิดขึ้นนั้นเป็นผลจากการที่ผู้ขนส่ง ลูกจ้างหรือตัวแทนของผู้ขนส่ง หรือผู้ขนส่งช่วงกระทำการโดยเจตนาให้เกิดการสูญหายเสียหาย หรือส่งมอบชกซ์ หรือละเลยไม่เอาใจใส่ ทั้งที่รู้ว่าการสูญหายเสียหาย หรือส่งมอบชกซ์นั้นอาจเกิดขึ้นได้ ให้ผู้ขนส่งรับผิดชอบต่อผู้ส่งหรือผู้รับตราส่งตามความเสียหายที่แท้จริง

หมวด ๖

การใช้สิทธิเรียกร้องและการระงับข้อพิพาท

มาตรา ๓๖ การใช้สิทธิเรียกร้องที่เกิดขึ้นจากการรับขนของทางถนน ระหว่างประเทศตามพระราชบัญญัตินี้ ให้หมายรวมถึงการใช้สิทธิเรียกร้องของลูกจ้าง ตัวแทน หรือผู้ขนส่งช่วงด้วย ไม่ว่าสิทธิเรียกร้องนั้นมาจากมูลสัญญาหรือมูลละเมิด

ลูกจ้าง ตัวแทน หรือผู้ขนส่งช่วงมีสิทธิยกข้อต่อสู้ของผู้ขนส่งตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ขึ้นต่อสู้ผู้ใช้สิทธิเรียกร้องได้ด้วย

มาตรา ๓๗ ให้ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศเป็นศาลที่มีเขตอำนาจตามพระราชบัญญัตินี้

โจทก์อาจฟ้องคดีอันเกิดจากการรับขนของทางถนนระหว่างประเทศไม่ว่าจะมีมูลจากสัญญาหรือมูลละเมิด โดยยื่นต่อศาลในประเทศที่มีความตกลงกับประเทศไทยเกี่ยวกับการรับขนของทางถนนระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นศาลที่มีเขตอำนาจพิจารณาคดีดังกล่าวตามกฎหมายของประเทศนั้นได้ ดังต่อไปนี้

- (๑) ศาลในประเทศที่เป็นจุดเริ่มต้นหรือจุดปลายทางของการรับขนของ
- (๒) ศาลในประเทศที่ของสูญหายหรือเกิดความเสียหายขึ้น
- (๓) ศาลในประเทศที่เป็นที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของผู้ขนส่ง
- (๔) ศาลในประเทศที่โจทก์มีภูมิลำเนา

มาตรา ๓๘ ในกรณีที่คู่สัญญาได้รับขนของทางถนนระหว่างประเทศได้ฟ้องคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งเพื่อใช้สิทธิเรียกร้องตามมูลสัญญาและมูลละเมิด หรือเฉพาะมูลละเมิดต่อศาลที่มีเขตอำนาจตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว หากบุคคลภายนอกซึ่งได้รับความเสียหายจากการรับขนของทางถนนระหว่างประเทศในมูลละเมิดเดียวกัน ได้ฟ้องคู่สัญญาต่อศาลอื่นที่มีเขตอำนาจและศาลนั้นเห็นสมควรให้พิจารณาคดีรวมกัน หรือบุคคลภายนอกร้องขอ ไม่ว่าในเวลาใด ๆ ก่อนที่ศาลมีคำพิพากษา และถ้าศาลเห็นว่าคดีเหล่านั้นเกี่ยวเนื่องกันก็ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้โอนคดีดังกล่าวไปรวมพิจารณาพิจารณากับคดีระหว่างคู่สัญญาต่อศาลที่มีเขตอำนาจตามพระราชบัญญัตินี้ได้ แต่ศาลจะมีคำสั่งก่อนที่จะได้รับความยินยอมจากศาลที่มีเขตอำนาจตามพระราชบัญญัตินี้มิได้

มาตรา ๓๙ คู่สัญญาอาจตกลงเป็นหนังสือให้ระงับข้อพิพาทโดยการอนุญาโตตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยอนุญาโตตุลาการ

มาตรา ๔๐ บรรดาสิทธิเรียกร้องอันเกิดจากการรับขนของทางถนนระหว่างประเทศไม่ว่าจะมีมูลจากสัญญาหรือมูลละเมิด ให้มีกำหนดอายุความหนึ่งปี การนับอายุความกรณีของสูญหาย เสียหาย หรือส่งมอบชกซ้ำ ให้เริ่มนับดังต่อไปนี้

(๑) กรณีของสูญหายบางส่วน เสียหาย หรือส่งมอบชกซ้ำ ให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่ผู้ขนส่งได้ส่งมอบของให้แก่ผู้รับตราส่ง

(๒) กรณีของสูญหายสิ้นเชิง ให้เริ่มนับตั้งแต่เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันครบกำหนดเวลาส่งมอบของ หรือหากไม่มีกำหนดวันส่งมอบของ ให้เริ่มนับตั้งแต่เมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันที่ผู้ขนส่งได้รับมอบของจากผู้ส่ง

การนับอายุความในกรณีอื่นนอกจากความในวรรคสอง ให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๔๑ สิทธิเรียกร้องตามมาตรา ๔๐ อันเกิดจากการกระทำหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของผู้ขนส่ง ลูกจ้าง ตัวแทน หรือผู้ขนส่งช่วง ให้มีกำหนดอายุความสามปีนับตั้งแต่วันครบกำหนดเวลาส่งมอบของ หรือหากไม่มีกำหนดวันส่งมอบของ ให้เริ่มนับตั้งแต่เมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันที่ผู้ขนส่งได้รับมอบของจากผู้ส่ง

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๒ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่สัญญาารับขนของทางถนนระหว่างประเทศที่ผู้ขนส่งได้รับมอบของไว้แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

.....

.....